

Programa ng Ontario sa Pagsasalita at Wika para sa Preschool

Ang Programa ng Ontario sa Pagsasalita at Wika para sa Preschool ay nagbibigay ng mga serbisyo sa mga bata mula sa kapanganakan hanggang sa sila ay magsimula sa paaralan. Ang pagtasa at isang hanay ng mga serbisyong pagtatalakay ay ibinibigay sa mga bata at kanilang mga pamilya sa buong probinsiya sa maraming ibat-ibang mga komunidad, na pinakamalapit sa tahanan hangga'tmaari.

Kung ikaw ay may mga alalahanin tungkol sa mga kasanayan sa pagsasalita at wika ng iyong sanggol maaaring makakuha ka ng tulong mula sa Programa ng Pagsasalita at Wika para sa Preschool. Ang kawani ng programa ay maaaring makapagturo sa iyo kung paano matutulungang paunlarin ang mga kasanayan sa komunikasyon ng iyong anak, upang bigyan siya ng pinakamahasag na pagkakataon para sa malusog na pag-unlad.

Ang Programa ng Ontario sa Pagsasalita at Wika para sa Preschool ay nagbibigay ng mga serbisyo nito nang libre sa iyo at hindi nangangailangan ng pagsangguni ng isang manggagamot.

Kailanman hindi napakaagang tumulong.

Para sa impormasyon sa mga lokal na programa sa pagsasalita at wika mangyaring bisitahin ang ontario.ca/earlychildhood at i-klik ang Speech and Language.

To order by phone:
1-800-668-9938
TTY: 1-800-268-7095

Or visit: www.serviceontario.ca/publications
Publication # 019532

Learn more: www.ontario.ca/children

Nov/2014 © Queen's Printer for Ontario

TAGALOG

Programa ng Pagsasalita at Wika para sa Preschool (Preschool Speech and Language Program)

Mga kasanayan sa pagsasalita at wika ng iyong sanggol mula kapanganakan hanggang 30 buwan

Programa ng Pagsasalita at Wika para sa Preschool

Mula pa sa oras nang ipanganak sila, ang mga bata ay nagsisimula ng makipag-usap. Sa napakaagang yugto ng kanilang buhay, pinag-aaralan nilang intindihin kung ano ang iyong sinasabi at gumawa ng kanilang sariling mga ingay. Nagsisimula silang bumuo ng mga kasanayan sa pagsasalita at wika na makakatulong sa kanila na makipagkaibigan at matutong magbasa, at pagkalipas ng panahon, ay magtagumpay sa paaralan at sa pamumuhay. Ang mga kasanayan sa pakikipag-usap ay kritikal sa kinabukasang tagumpay ng iyong anak.

Halos isa sa 10 mga bata ay nangangailangan ng tulong para sa pagpapaunlad ng normal na mga kasanayan sa pagsasalita at wika. Kung wala nitong tulong na ito isang kahirapan na makinig at magsalita, mahirap matutong magbasa, at mahirap makipaglaro sa ibang mga bata.

Mga palatandaan ng pag-unlad

Ang mga palatandaang ito ng pag-unlad ay nagpapakita ng ilang mga kasanayan na nagtatatak ng progreso ng mga maliliit na bata habang sila ay natututong makipag-usap. Mayroon ding mga tip tungkol sa kung paano mo maaaring matulungan ang iyong anak na bumuo ng mga kasanayan sa pagsasalita at wika. Kung hindi natutugunan ng iyong anak ang isa o mas higit pa sa mga palatandaang ito, mangyaring makipag-ugnayan sa iyong lokal na Programa ng Pagsasalita at Wika para sa Preschool.

Sa ika-6 na buwan

- bumabaling sa pinagmumulan ng mga tunog
- nagugulat sa biglaan, malakas na mga ingay
- gumagawa ng naiibang mga iyak para sa iba-ibang mga pangangailangan — Nagugutom ako, napapagod ako
- pinanonood ang iyong mukha habang ikaw ay nagsasalita
- tumutugon sa iyong mga ngiti at mga tawa sa pamamgitan ng mga ngiti at tawa
- ginagaya ang mga pag-ubo o iba pang mga tunog — *ah, eh, buh*

Sa ika-18 buwan

- naiintindihan ang mga konsepto ng “loob at labas”, “patay at bukas”
- naituturo ang maraming bahagi ng katawan kapag tinanong
- gumagamit ng 20 man lang na salita
- sumasagot na gamit ang mga salita o kilos sa simpleng mga tanong — “Nasaan si teddy?”, “Ano yan?”
- naglalaro ng kunwa-kunwarian sa mga laruan — binibigyan ng inumin ang teddy
- nagsasalita ng kahit na apat man lang na magkakaibang tunog ng konsonante — *b, n, d, g, w, h*
- natutuwa kapag binabasahan at tumitingin sa simpleng mga aklat na kasama ka
- nagtuturo sa mga larawan gamit ang isang daliri

Sa ika-9 na buwan

- tumutugon sa kanyang pangalan
- tumutugon sa kililing ng telepono o katok sa pinto
- naiintindihan kapag sinabihan ng “hindi”
- nakukuha kung ano ang kanyang gusto sa pamamagitan ng mga tunog at mga galaw hal., Umaabot upang magpakarga
- nakikipaglalaro ng mga sosyal na laro sa iyo hal. "it bulaga"
- nasisiyahang makisama sa mga tao
- ngumangawa at inuulit ang mga tinig — *babababa, duhduhduh*

Sa ika-24 na buwan

- sumusunod sa mga dalawang hakbang na utos — “Hanapin mo ang iyong teddy bear at ipakita ito kay Lola”
- gumagamit ng 100 o higit pang mga salita
- gumagamit ng dalawa man lang na mga panghalip — “ikaw”, “ako”, “akin”
- tuloy-tuloy na pinagsasama ang dalawa o higit pang mga salita sa maikling parirala — “sombbrero tatay”, “trak bumaba”
- natutuwang makisama sa ibang mga bata
- nagsisimulang mag-alok ng mga laruan sa mga kauri at ginagaya ang mga kilos at salita ng ibang mga bata
- naiintindihan na ng mga tao ang kanyang mga salita ng mga 50 hanggang 60 porsiyento ng panahon
- bumubuo ng mga salita at tunog ng madali at walang hirap
- hinahawakang patayo ang mga aklat sa tamang paraan at inililipat ang mga pahina
- “binabasahan”ang mga stuffed animal o mga laruan
- gumuguhit nang dalas-dalas gamit ang mga krayola

Sa ika-12 buwan

- sumusunod sa isang utos — “upo”
- tumitingin sa kabila ng kuwarto kung saan ang iyong tinuturo
- gumagamit ng tatlo o higit pang mga salita
- gumagamit ng mga galaw upang makipag-usap- kumakaway ng “bye bye”, umiiling ang ulo ng “hindi”
- kinukuha ang iyong atensyon sa pamamagitan ng mga ingay, mga galaw at pagturo habang nakatingin sa iyong mga mata
- dinadala ang mga laruan sa iyo upang ipakita sa iyo
- “umaarte” para mapansin at mapuri
- pinaghahalu-halo ang maraming mga tunog na parang nagsasalit — *abada baduh abee*
- nagpapakita ng interes sa simpleng mga larawang aklat

Sa ika-30 buwan

- naiintindihan ang mga konsepto ng sukat (malaki/maliit) at dami (kaunti, madami, higit pa)
- gumagamit ng ilang gramatika ng matanda— “dalawang mga mansanas”, “ibong *lumilipad*” “ako ay tumalon”
- gumagamit ng mahigit sa 350 mga salita
- gumagamit ng mga salitang aksyon— takbo, natapon, nahulog
- nagsisimulang makipagsalitan sa ibang mga bata, gamit ang parehong mga laruan at salita
- nagpapakita ng malasakit kapag ang ibang bata ay nasaktan o nalungkot
- pinaghahalo ang iba-ibang mga aksyon sa paglalaro— pinapakain ang manika pagkatapos pinapatulog ito; nilalagay ang mga bloke sa tren at pagkatapos ay pinapaandar at ibinabagsak ang mga bloke
- naglalagay ng tunog sa simula ng halos sa karamihan ng mga salita
- bumubuo ng mga salita na may dalawa o higit pang mga pantig o kumpas — “sa-ging”, “kom-pyu-ter”, “man-sa-nas”
- nakakakilala ng mga pamilyar na logo at mga palatandaan — palatandaan ng hinto
- natatandaan at naiintindihan ang mga pamilyar na kuwento

Gusto ng mga sanggol kapag ikaw ay:

- Bumababa sa kanilang taas para makita nila ang iyong mukha. Ito ay nagsasabi sa kanila na ikaw ay interesado sa kanilang ginagawa at sinasabi. Mas pinadadali nito na makipag-ugnayan sa iyo.
- Ulitin ang mga tunog na ginagawa nila. Natutuwa ang mga sanggol na gumawa ng mga ingay, at nagugustuhan nila kapag ginagaya mo sila ng paulit-ulit.
- Kumakanta at tumatawa, lalo na kapag pinapakain, pinapaliguan, at pinapalitan sila. Alalahanin na makipag-usap sa iyong sanggol sa buong maghapon tungkol sa mga bagay na ginagawa mo at nakikita — “Nagsusuot ang nanay ng coat”, “Iyon ay isang malaking trak”.
- Sabihin sa kanila ang mga pangalan ng mga bagay na tinitingnan at pinaglalaruan nila. Interesadong maggala at mag-aral ang mga sanggol tungkol sa mga bagong bagay, at nais nilang marinig kung anong tawag sa mga bagay-bagay.

Gusto ng mga batang paslit kapag ikaw ay:

- Pumapayag na hawakan nila at hipuin ang mga aklat habang tinuturo mo at pinapangalanan ang mga larawan.
- Gumagamit ng mga tunay na salita kaysa sa salita ng sanggol — “bigyan mo ako” sa halip na *ta ta* o “tubig” sa halip na *wawa*.
- Gumugugol ng panahon na makinig sa kanila — nais nilang marinig mo ang lahat ng kanilang mga bagong tunog, salita at ideya.
- Nagbibigay sa kanila ng mga simpleng utos upang sundin — “Hanapin mo ang iyong pulang mga bota”.
- Gumagamit ng ibat-ibang mga salita kapag nakikipag-usap sa kanila— mga magkasalungat na salitang tulad ng itaas/ibaba, loob/labas; mga salitang aksyon tulad ng “tumatakbo”, “tumitilamsik”, at naglalarawan na mga salitang tulad ng “masaya”, “malaki”, “maliit”, “malinis”, “madumi”.
- Hinihimok mo silang makipaglaro sa ibang mga bata — sa aklatan, mga grupong laruan, parke.